

СИМВОЛ НА ВЯРАТА

БЮЛЕТИН НА ЦЕНТЪРА ЗА РЕЛИГИОЗНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И КОНСУЛТАЦИИ
"СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ" ПРИ СТОЛИЧЕН ХРАМ "СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ"
ОФИЦИАЛЕН УЕБСАЙТ: www.symvol.org
Брой 31, 25 декември 2016 година

Скъпи в Господа Иисуса Христа и посветени Нему православни духовници, монашестваци, братя и сестри, уважаеми читатели, търсещи Истината,

Рождество Христово наближава и затова този брой на „Символ на вярата“ посвещаваме на неговата тиха красота, любов, мир и надежда, които носи в сърцата ни. Тук можете да прочетете:

- За Спасителя, светлината и мира на Рождество Христово.
- Евангелската хронология на Рождественските събития.
- Как някои секти описват Рождество Христово.
- Православна поезия.
- Св. отци за Рождество Христово.
- Информация за храм „Св. св. Кирил и Методий“ и неговите текущи дейности.

РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО

„Твое рождество, Христе Боже наш, даде на света светлината на познанието. Защото в него ония, които служеха на звездите, се учеха от звездата да се покланят на Тебе - Слънцето на правдата и да познават Тебе, Истока от висините, Господи, слава Тебе“ (Тропар)

Св. Православна църква тачи с особена тържественост „Еже по плоти Рождество Господа Бога и Спаса нашего“ и го поставя в началото на поредицата дванадесет Господски празници. Защото се чества възпоменанието и прославата на раждането по плът на Господа Иисуса Христа във Витлеем от Пресвета Дева Мария (Мат. 1:18-25; 2:1-12; Лука 2:1-20).

Безспорен исторически факт е, че раждането на Иисуса от Назарет Галилейски като основател на възвишената християнска религия е уникално и в буквалния смисъл на думата - несравнимо велико събитие в духовния живот на човечеството. „Ето, благовестия ви голяма радост, която ще бъде за всички човеци; защото днес ви се роди в града Давидов Спасител, Който е Христос Господ“ (Лука. 2:10-11). Такова е знаменателното благовестие на Ангела към витлеемските пастири през онази благословена нощ, когато Иисус Христос се родил във Витлеемската пещера. Тази велика радост Христовата Църква неуморно възвестява вече двадесет столетия вредом по света и с камбанния празничен звън призовава духовните си чедата към достойна среща с новородилия се Богомладенец.

1. Божият план за спасението на съгрешилите в Едемската градина прародители Адам и Ева (Бит. Гл. 3) и за избавлението от греха на тяхното потомство се изразявал в особена подготовка на човешкия род през старозаветните времена за появата и приемането на Спасителя.

За тази цел Единородният Син Божий, роден преди времето от Отца (Евр. 1:5; Пс. 2:7), трябвало да се възплъти във времето от Девица. Това предсказание,

изречено от св. пророк Исаия („Ето, Девицата ще зачене и ще роди Син и ще Му нарекат името Емануил“ - 7:14), е потвърдено от Ангела пред праведния Йосиф, обручник на девицата Мариам (Мат. 1:22-23). То е класически изразено от св. ап. Павел с думите: „Когато се изпълни времето, Бог изпрати Своя Син (Единороден), Който се роди от жена и се подчини на закона“ (Гал. 4:4). Съгласно небесния промисъл от веки е било предвидено, щото Божият Син, „Който е образ на Невидимия Бог“ (Кол. 1:15), „сияние на славата и образ на Неговата ипостас и държи всичко с мощното Си слово (Евр. 1:3), да се яви „в плът, подобна на плътта на греха“ (Римл. 8:3), като приеме „образ на раб и се уподоби на човеци;... смири Себе Си, бидейки послушен до смърт, и то смърт кръстна“ (Филип. 2:7-8). Тази

„велика тайна на благочестието“ (1 Тим. 3:16), тази „тайна на волята Божия“ (Еф. 1:9) била предустановена в предвечния съвет на Света Троица и се е разкривала през старозаветната епоха постепенно (Евр. 1:1), съобразно човешката способност за възприемане на възвишените духовни истини. В началото стои първото обещание - благовестие за Спасителя, дадено от Бога на съгрешилите Адам и Ева и на техните потомци: „Ще вся вражда между тебе (т. е. змията-съблазнителка) и жената (т. е. прамайката Ева и потомството ѝ), и между твоето семе и нейното семе; то ще те поразява в главата, а ти ще го жилищ в петата“ (Бит. 3:15). Оттук нататък започва духовната борба на потомството на Ева - Божии чедата срещу злото, чийто носител е дяволът (змията). Ударът, който ще смаже „главата на змията“, според светоотеческото тълкувание, ще дойде от възплътеното Слово

Божие - Месия (евр. Mashiah - Помазаникът, Христос): „За това се яви и Син Божий, за да разруши делата на дявола (1 Йоан. 3:8). В дълбока библийска древност - XVI век преди Рождество Христово - патриарх Иаков с многобройната си челяд се преселил от Ханаан в Египетската област Гесем (Бит. гл. 47). Като почтувал приближаването на великия час на смъртта, той повикал дванадесетте си синове и отправил към тях трогателни по съдържание прощални слова - предсмъртни благословения и завещания (Бит. 48:21 - 49:33). Проникнат от пророчески дух, Иаков - Израил (Бит. 32:28) се обърнал към Иуда със следното предсказание, което има основоположно месианско значение: *„Скипърът не ще се отнеме от Иуда и законодателят - от чреслата му, докле не дойде Примирителят, и Нему ще се покоряват народите”* (Бит. 49:10). Този Примирител (евр. Siloh) по-нататък бива определен чрез предсказанието на прорицателя Валаам (Числ. 24:17) като „звезда”: „Изгрява звезда от Иакова, и се издига жезъл от Израила”. Законодателят Моисей предсказва за друг, подобен на него велик Пророк, Когото израилският народ трябва да слуша: „Господ, Бог твой ще ти издигне Пророк изсред тебе, от твоите братя, като мене - Него слушайте” (Втор. 18:15). В молитвата на Ана, майката на Самуил, този Пророк бива определен като Цар и Помазаник Божий: „Ще даде (Господ) сила на Своя Цар и ще въздигне рога на Помазаника Си” - евр. Месия (1 Цар. 2:10). Изобилие от месиански пророчества се съдържа в Псалтира („Книга на хвалебните песни”): псалми 2, 21, 68, 71 и др. Изкупителят тук е представен и като Син Божий, Който е роден от Отца (Пс. 2:7; срв. Евр. 1:2) и седи отдясно на Бога Отца (Пс. 109:1; срв. Евр. 1:5). Пред Него се покланят всички ангели (Пс. 96:7; срв. Евр. 1:6), тъй като Бог Го е поставил над делата на Своите ръце (Пс. 8:5-7; срв. Евр. 2:5-8). Особено силен и конкретен е образът на дългоочаквания Примирител-Месия в пророческите книги на Стария Завет. Така св. пророк Исаия, наричан още старозаветен евангелист, предвещава: „Ето, Девицата ще зачене и ще роди Син, и ще Му нарекат името Емануил” (7:14). С взор, отправен към ожидаемото месианско бъдеще, пророкът вещае като свършен факт чудното събитие на боговъплъщението: „Младенец ни се роди - Син ни се даде: властта е на раменете Му, и ще Му дадат име: Чуден, Съветник, Бог крепък, Отец на вечността, Княз на мира. Неговата власт и мир безкрай ще расте върху престола на Давида и в царството му, за да го утвърди Той и да го укрепи чрез съд и правда отсега и довека. Ревността на Господа Саваота ще извърши това” (9:6-7). Тогава ще бъде снето от всички народи „покривалото” на неразумието, което досега е лежало върху всички земни племена (Ис. 25:7). „Земята ще се изпълни с познаване славата Господня, както водите изпълнят морето” (Ав. 2:14). От това море на знания потоци от познания за Бога ще обляят всички човеци без изключение. Благодатта на Духа Божий ще се излее „върху всяка плът”, без разлика на пол, възраст и състояние: синове и дъщери, старци и юноши, роби и робини ще имат непосредствено познание за духовните истини, защото ще получат от Бога „пророчески дар” (Йоил 2:28-29; срв. Деян. 2:17-18). Славата Господня ще се яви в новия Йерусалим върху новия Сион, към светлината на когото ще се затекат всички народи (Ис. 60:3-5; срв. Деян. 2:1-11). През месианските времена основно ще се измени нравственият характер на човеците и духовният облик на народите въобще: правда и истина ще владеят в съчетание с любовта (Пс. 84:11). Вместо враждата, егоизма и користта, от които често се ръководят отделни личности и народи, ще се възцари мир. Това е видно от класическия месиански пасаж у св. пророк Исаия: „Тогава вълк ще живее заедно с агне, и леопард ще лежи заедно с козле; теле, лъвче и вол ще бъдат заедно и малко дете ще ги кара. Крава ще пасе с мечка, малките им ще лежат заедно, и лъвът ще яде слама като вола” (Пс. 11:6-7). „Ще прекратят мечовете си на орала, и копията си - на сърпове; народ срещу народ не ще дигне меч, и няма вече да се учат на война” (Ис. 2:4; Мих. 4:3). Старозаветните пророци представят Месия като необикновена личност, която има необходимата власт и сили, за да извърши нравствения прелом на повярвалите в Него, както и да произведе съд над човечеството в деня Господен. Той е изпълнен с божествени дарове и с най-възвишени нравствени качества: „Ще почива върху Него Дух Господен, дух на

премъдрост и разум, на съвет и крепост, дух на знание и благочестие” (Ис. 11:2; 61:1). Той ще бъде въплъщение на смирение и кротост: „пречупена тръст няма да строши, и тлеещ лен (= фитил) няма да угаси” (Ис. 42:3).

Ето такива са образът и качества на Месия, предсказани в Свещеното Писание на Стария Завет столетия преди появата Му. Той е с осанката и в служението на първосвещеник (Зах. 3:8, 9), но не за да принася обичайните жертви и възлияния в Йерусалимския храм, а за да ги прекрати (Дан. 9:27). Това е „Младочката”, за която говори св. пророк Захария (3:8), „Синът Човешки” от виденията на св. пророк Даниил (7:13, 14), „Желаният от всички народи” (Аг. 2:7), Комуто навеси е дадена властта над човешкия род; това е особеният „Ангел на (Новия) Завет”, Който ще очисти и претвори човешките сърца, подобно на претопено злато (Мал. 3:1-3). Този е дивният „Ангел пред лицето на Яхве” (Ис. 63:9), Който бива наричан от Господа Господ (Бит. 19:24) и „Ближният на Яхве” (Зах. 13:7; Иер. 30:21) - страдащият „Раб Господен” (евр. - ‘ebed JHWH), Който с доброволната Си жертва изкупува греховете на човеците (Ис. 52:13-53:12). Неговото месторождение е предсказано от св. пророк Михей: „И ти, Витлееме Ефратов, малък ли си между хилядите Иудини? От тебе ще Ми излезе Оня, Който трябва да бъде Владика в Израила и Чийто произход е от край време, от вечни дни” (5:2). Тези боговъдхновени пророчества подготвяли почвата сред иудейския народ за появата на Месия - историческата личност на Исуса от Назарет, Богочовекът Христос. Приближавало „изпълнението на времето” (Гал. 4:4). Напрегнатото очакване на Спасителя достигнало своята връхна точка най-вече през междузаветната епоха. Тогава древните пророчества били усърдно изучавани и тълкувани. Най-любима свещена книга за четене в синагогите и за частна употреба бил свитъкът с месианските предсказания на св. пророк Даниил. Тъкмо тук било записано и съхранено откровението, открито от Архангел Гавриил пред св. прор. Даниил относно точното време за идването на Месия - „Помазаника Княз” („машиах нагид”; ср. Ис. 9:6; Иез. 24:24; Мих. 5:2) - *откровението за седемдесетте седмици*: „Седемдесет седмици са определени за твоя народ и за светия твой град, за да бъде покрито престъплението, да бъдат запечатани греховете и загладени беззаконията, за да бъде доведена вечната правда, да бъдат запечатани видение и пророк и да бъде помазан Светият на светиите. И тъй, знай и разбери: от времето, когато излезе заповед за възстановяване на Йерусалим, до Христа Владика са седем седмици и шейсет и две седмици; и ще се върне народът, и отново ще се съградят улици и стени, но в усилни времена. И подир шейсет и двете седмици Христос ще бъде предаден на смърт, и съд не ще има; а градът и светилището ще бъдат разрушени от народа на вожда, който ще дойде, и свършекът му ще бъде като от наводнение, и до края на войната ще има опустошение. И една седмица ще утвърди завета за мнозина, а в половината на седмицата ще престане жертва и принос, и на крилото на *светилището* ще настъпи мерзост на запустението, и крайна предопределена гибел ще постигне опустошителя” (Дан. 9:24-27). Става дума за период от време, възлизащ на 70 седмици по 7 години всяка пророческа седмица - всичко 490 години. Според православното библийско тълкувание за изходен пункт при първите седем седмици (а това значи - историческият момент, от който започват да текат 490 години) трябва да се приеме Указът на персийския цар Артаксеркс I Лонгиман (465-423 г. пр. Хр.), издаден в 20-та година от управлението му (Неем. 2:1-17). Но възцаряването на Артаксеркс, според определени исторически данни, започва фактически 12 години по-рано - през 474 г., когато той станал съуправител на баща си Ксеркс (486-465 г.). В такъв случай 20-та година от управлението на Артаксеркс се пада през 454 година. Тогава е бил издаден Указът, съгласно който започнало (ср. Неем. 2:18; гл. 3 и 4) изграждане на Йерусалим. Като се извадят от тази година 483 години (т. е. първата група 7 седмици от 49 години, плюс втората група 62 седмици от 434 години), получава се 30-та година сл. Хр. А това е вече началната година от общественото служение на ожидания Месия - Господ Исус Христос веднага след кръщението Му от Йоан, т. е. 15-та година от управлението на

римския император Тиверий (Лука. 3:1). „А Иисус, когато започваше служението Си, беше на около тридесет години” (Лука. 3:23). - Именно това е промислително предопределението от Бога исторически момент на боговъплъщението: „Когато се изпълни времето, Бог изпрати Своя Син (Единороден), Който се роди от жена и се подчини на закона” (Гал. 4:4). Тогава предсказаният в Стария Завет „Примирител” от Иудино коляно (Бит. 49:10) и от Давидовия род - Христос, Който помирил хората с Бога, се родил във Витлеем.

2. През Рождественската нощ небето над Витлеем било огласено от тържествен ангелски химн, възвестяващ настъпването на нова ера от историята на човечеството: „Слава във висините Богу, и на земята мир, между хората благоволение!” (Лука. 2:14).

Това ангелско славословие прозвучало като ново благодатно Божие откровение и вечен завет към човешкия род. Основната идея тук е *Божията слава* и животът, изпълнен с *мир* - те се въздигат като единствено вярна посока и цел на човека и на цялото творение. Възвестена е радостта, произтичаща от истинско знание за смисъла на човешкия живот. От тук нататък започва стихията на християнското благовестие, чиято сърцевина се състои в разкриване спасителната тайна на благочестието - боговъплъщението, в преодоляване на пропастта между Бога и човека, в пълно тържество на Божията слава. С термина „слава (евр. *kabod*, гр. *δόξα*, лат. *gloria*) Божия” се обозначава сборът от прояви на Бога като Творец и Промислител: величие, мощ, святост. Това е видно от следните старозаветни текстове: „Цялата земя е пълна със славата Господня” (Числ. 14:21); „Свет, свет, свет е Господ Саваот! Цяла земя е пълна с Неговата слава” (Ис. 6:3); „Въздавайте Господу слава и чест... Гласът Господен се носи над водите; Бог на славата, Господ загърмя над големите води” (Пс. 28:1, 3); „Небесата проповядват славата на Бога” (Пс. 18:2). Но най-ярката изява на Божията слава е боговъплъщението. Цялата Божия слава пребивава в Богочовека Христа, тъй като Бог Слово е „сияние на славата и образ на Божията ипостас” (Евр. 1:3). Проводници на Божията слава са повярвалите в Христа люде. Според св. ап. Павел именно нас, християните, Бог е избрал чрез Христа „преди да се свят създаде, за да бъдем свети и непорочни пред Него с любов, както предопредели да ни осинови за Себе си чрез Иисуса Христа, по благоволение на Своята воля, за да бъде хвалена славата на Неговата благодат, с която Той ни е облагодатствувал чрез *Своя* Възлюбен” (Еф. 1:4-6). Славата Божия у християнина се отлива в богоугодни дела. Св. Йоан Златоуст в тази връзка поучава: „Славата на човека се състои в благочестие, скромност, милосърдие, кротост, смиреномъдрие, мир, правда, нелицемерна любов към всичко” (Творения, т. V, кн. 2, Спб., 1899, с. 373 - Беседа върху пс. 48). Затова апостолският съвет е отправен към преобразяване „от слава в слава” (2 Кор. 3:18). Но св. Православна църква ни поднася и духовна подкрепа - тя учи, че „Словото стана плът” (Йоан. 1:14), че целокупният живот на Спасителя Христа включва и осветява телата ни, нашия разум, свобода, воля и всички човешки способности. Тъкмо в нашата немощ се проявява Божията сила и слава. Това е подчертано и в Първосвещеническата молитва на Богочовека Христа, отправена към Бога Отца за утвърждаване на светите апостоли: „Славата, която Ми бе дал, аз дадох тям” (Йоан. 17:22) Втората половина на ангелското славословие („Слава във висините Богу, и на земята мир, между хората благоволение”) предлага благовестие за настъпващ *духовен мир*, свързан с раждането във Витлеемската пещера на свръхестествено въплътения чрез слизането на Дух Свети върху Пресвета Дева Мария (Мат. 1:20) Богочовек Иисус Христос. Тълкувателите са единодушни, че в евангелския пасаж от Лука 2:14 граматически няма желателно наклонение (*optativus* - *coniunctivus*, употребявани при изразяване идеята за подбуда, пожелание, намерение). Рождественският химн утвърждава една действителност - начеващата промяна и духовното обновление в живота на човечеството, като последица от изявата на Славата Божия в света. Всичко това се осъществява в историческия контекст на събитията в „Римския мир” (*Pax Romana*) - Римската империя:

„През ония дни излезе от кесаря Августа заповед - да се направи преброяване по цялата земя. Това преброяване беше първо, когато Кириний управляваше Сирия. И отиваха всички да се записват, всеки в своя град. Тръгна и Йосиф от Галилея, от град Назарет, за Иудея, за града Давидов, наречен Витлеем, понеже беше от дома и рода Давидов, за да се запише с Мария, сгодената за него жена, която беше непразна. А когато бяха те там, дойде ѝ време да роди; и роди своя Син първенец, пови Го и Го положи в ясли, защото нямаше за тях място в странноприемницата.” (Лука 2:1-7).

В исторически план тук св. евангелист Лука се позовава на реалния факт, че през около седматата-шестата години преди новата ера наместникът на Римската провинция Сирия (към която спадала Иудея) Публий Сулпиций Квириний провел преброяване на населението, с оглед реорганизацията на данъчната система, започната двадесет години преди това от император Октавиан Август (30 г. пр. Хр. - 14 г. сл. Хр.) из цялата Римска империя. Всичко това има конкретно-историческо значение, но съдържа и духовно-преносен смисъл, вдъхновено изразен в православната богослужебна химнология: „Августу единоначальствующу на земли, многоначалие човековъ преста: и Тебе вочеловечнуса отъ Чистыя, многобожие идоловъ оупразднися. Подъ единымъ царствомъ мирскимъ гради быша, и во единовладичество Божества языцы вероваша. Написаша людие повелениемъ Кесаревымъ; написахомся вернии именемъ Божества, Тебе вочеловечшагося Бога нашего. Велия Твоя милость, Господи слава Тебе”. („Когато Август властваше на земята, човешкото многовластие се прекрати. И когато Ти стана човек чрез Чистата, многобожието на идолите се обезсили. Държавите се подчиниха на едно световно царство и народите повярваха във властта на единия Бог. С указ на Кесаря беше извършено преброяване на хората - записани сме и ние, верните в името на Тебе, Въплътения се наш Бог. Велика е Твоята милост, Господи, слава на Тебе” - Слава на Господи, възвях на Рождественската вечерня).

Докато през Рождественската нощ ангелите възпявали настъпващия мир на земята, пак според описанието на св. евангелист Лука (19:38), при тържественото влизане на Христа Спасителя - Месия в Йерусалим учениците Му възвестили: „Мир на небето и слава във висините!” Тази промяна (от „на земята мир” - на: „мир на небето”) сочела, че дългоочакваният Христов мир още не е настъпил; той не е политически, а духовен по същина. Скоро предстояло Иисус да бъде съден и разпнат при римския управител на Иудея - Понтий Пилат, пряко подчинен на римския император Тиверий (14-37 г. сл. Хр.), а над Йерусалим („градът на мира”) телгела угрозата да бъде разрушен от римските легиони (70 г. сл. Хр. - ср. Лука 19:40). *Мир* - дума, която се употребява извънредно много и е от съдбоносно значение за живота и щастието както на отделния човек, така и на цялото човечество. Знайното е, че мирът е вроден копнеж присъщ на всеки човек. По законите на самата си природа човек винаги жадува за мир, като се стреми към него с всички сили, без понякога да си дава сметка за същността и богатството на това благо. Последното става особено ясно при едно общо разкриване съдържанието на многостранното библейско понятие „мир” (евр. *shalom*, гр. *εἰρήνη*). *Shalom* в библейския еврейски език съдържа следните идеи: *integritas* (неповреденост, непокътнатост, цялост; чистота, честност, безкористие); *salus* (здраве, благополучие, благосъстояние, спасение, сигурност; приветствие, поздрав); *pax* (мир, покой, душевно спокойствие, милост, милосърдие). С *εἰρήνη* в новозаветното благовестие се обозначава обобщението на всички благодатни дарове, които повярвалите в Христа получават от Бога в името на изкупителното дело на Богочовека, съвместно с преизобилната надежда за спасение. Следователно библейският мир не е само „договор”, по силата на който хората живеят спокойно, безбедно; нито става въпрос само за „мирно време”, противопоставено на военновременна състояние (Екл. 3:8; Откр. 6:4). Според старозаветното откровение мирът не е просто отсъствие на война, а и съгласие, справедливост и развитие; неговото осъществяване предполага

не само усилията на отделен човек, а се осъществява чрез общите усилия на всички хора - неговата съдба зависи в крайна сметка от всички човеци.

Истинският Подател на мира, предназначен за всички човеци (Зах. 9:10) от всички времена и религии, е Бог, Който в кн. Съдии Израилеви (6:24) е наречен с израза „Яхве шалом“ („Господ е мир“ - Ис. 45:7; Пс. 34:27). Нещо повече - именно строго единият Бог е източник и на всяко битие (Бит. 1:1; Йоан. 1:3; Евр. 11:3). С Него е свързано и към Него е устремено всичко съществуващо: „Чрез Него живеем, и се движим, и съществуваме“ (Деян. 17:28); „В Неговата ръка е душата на всичко живо и духът на всяка човешка плът“ (Иов 12:10). Старозаветната дума „шалом“ трябва да се схваща като благо, благополучие, цялостност, благопорядък. „Шалом“ е щастието, което обхваща цялостно човека (неговото тяло, душа и живот) и го прави целокупен, пребиваващ в хармония с Бога, с другите хора, със самия себе си, с Божието творение. Още в старозаветни времена беше преподадено най-възвишеното откровение за грядущия Изкупител като Княз на мира, за Неговото спасително дело като царство на вечна правда и безкраен мир (Ис. 9:7). Упованието на вярата в Бога като Творец и Промислител, заедно със съкровените възжеления на всички човеци, провиденциално води човешката история към благословеното време на всеобщ мир, когато народите *„ще прековат мечовете си на орала, и копията си - на сърпове; народ срещу народ не ще дигне меч, и няма вече да се учат на война“* (Ис. 2:4). Тогава ще настъпи предвестената от старозаветния пророк (Ис. 61:2) и обявената от Спасителя Христа (Лука 4:19) „благоприятна Господня година“, изпълнена с великите Божии дела според призивите на Псалмопеваца: „Дойдете и вижте делата на Господа, - какви опустошения направи Той по земята: прекратявайки войните докрай земя, строши лък и пречупи копие, колесници с огън изгори“ (Пс. 45:9-10). Мирът - според православното учение на „едната света, съборна и апостолска Църква“, - има преди всичко духовно-нравствен смисъл. Мирът - това е особено състояние на душата на човек, възроден чрез вода и Дух Свети (Йоан. 3:5) и удостоен с обнова чрез Божията благодат. Мирът, според новозаветното учение - това е мир на душата на човека с Бога, с Неговата воля, с Неговото благовестие. Този мир е последица от отстраняването на оня антагонизъм, при който „плътта желае противното на духа, а духът - противното на плътта“ (Гал. 5:17). Божият призив към човеците да се въдворява мир, да се стремим към мир сред народите (Ис. 57:19; Зах. 8:19; 1 Кор. 14:33), да обичаме мира, се повтаря в Священото Писание около двеста пъти. Но от друга страна то съдържа забрани и заплахи към ония, които наричайки себе си вярващи, а с делата си нарушават съгласието и мира между хората. „Горко на оногova човека, чрез когото съблазън дохожда“ (Мат. 18:7), казва Христос. Истинската християнска дейност в света може да има само нравствен характер. Не може да има безопасност на земята, без примирение с небето, казва Филарет, митрополит Московски, посочвайки по този начин необходимостта от духовно-нравствена обнова на християните. Защото преди всичко към мнозина от ония, които причисляват себе си към християнския род, се отнасят псаломските слова: „Говорят за мир, а на сърце имат зло“ (Пс. 27:3). „Имайте в себе си сол, и мир имайте помежду си“ (Марк. 9:50) - призовава Господ. „Сол“ - това е въздействието на Църквата Христова върху света, което подпомага запазването на нравствените ценности в света и го запазва от разрушение и гибел. Няма и не може да има мир там, където този Христов призив е забравен, където званието „християнин“ е възприето само формално, където няма любов и благоговение пред дара на живота, искрено уважение към достойнството на брата - човек. Мислите ли - пита Христос, „че ония осемнайсет души, върху които падна Силоамската кула и ги изби, бяха по-виновни от всички живеещи в Йерусалим? Не, казвам ви; но ако се не покаете, всички тъй ще загинете“ (Лука 13:4-5). В тези думи на Спасителя се разкрива великият закон на Божествената справедливост, който неизменно действа в историята и се отразява дори и върху природата, космоса: „Бог на мира“ (1 Кор. 14:33) вразумява човечеството, като посочва достойнството на човека - носител на Божия образ (Бит. 1:27) и

запрещава проявите на злото (Исх. 20:13, 15, 17; Римл. 13:9; Бит. 9:6).

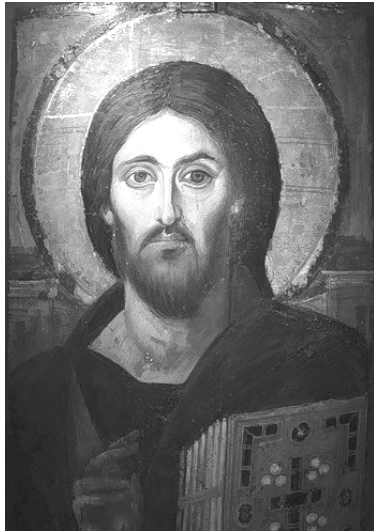
Учението на Христа - Въплътеното Слово Божие се окачествява като „благовестене на мира“ (Еф. 6:15), защото Богочовекът всичко умиротвори с кръвта Си на кръста (срв. Кол. 1:20), „благовести мир на близки и далечни“ (Еф. 2:17) и стана „нашият мир“ (Еф. 2:14). Този мир, „който надвишава всеки ум“ (Филип. 4:7), според думите на Самия Господ към учениците Му на Тайната вечеря, е по-обхванат от човешкия мир: „Мир ви оставям, Моя мир ви давам; Аз ви давам не тъй, както светът дава“ (Йоан 14:27). И това е така, понеже мирът Христов е последица от общението с Него, от изтъкването величието на човешката личност като образ Божий, от подчертаването на органичното единство в Него на човешкия род и на света. Ето защо Църквата, като „тяло Христово“ (1 Кор. 12:27), се представя според св. Отци като „видение на мира“ на света, т. е. на действителния и на всеобщия мир, който е предвъзвестил Христос. „Ние, казва Климент Александрийски, сме „мирен род“, ние сме „мирните войници“ на Христа“. А св. Василий Велики добавя: „Не мога да повярвам че без любовта към другите и без - що се отнася до мене, - да бъда в мир с всички, бих могъл да се нарека достоен раб Иисус Христов“. Това - според светителя, - е толкова самопонятно за християнина, че „нищо не е толкова свойствено на християнина както въдворяването на мира“. Мирът Христов е тайнствена сила, която направлява човешкия род към окончателно помирение с небесния ни Отец. Когато говорим за Христовия мир, възвестен през Рождественската нощ като истински мир, имаме предвид мира, който се постига в Църквата. Грехът е духовна болест, чиито вътрешни белези са смутите, ежбите, войните с техните трагични последици. А Църквата чрез силата на Христовото учение има за цел да премахне не само вътрешните белези на тази болест, но и тяхната причина - греха.

В духа на това православно-догматическо изясняване на ангелското благовестие от Рождественската нощ, отправено към християнските поколения до свършека на света, можем опитно да изживеем благоговейния размисъл на св. Амвросий Медиолански: „Никак не зная с какви благодарствени думи и с каква възхвала да благовестя на празника Рождество Христово... Понеже човешката реч е немошна да изкаже достойна възхвала за Бога, то ние нека си послужим с ангелското славословие. А тъй като не можем да се сравняваме с ангелите, нека следваме тяхната благоговейна почит, т. е. по време на този велик празник да се проникнем от тяхната радост и да повторим техните думи: „Слава на Бога във висините и на земята мир за хората с добра воля“. Напълно достойна и справедлива е възхвалата, която при раждането на Христа отдава чест на Бога в небесата и възвестява мир за хората на земята. Преди раждането на Спасителя нито небесата са получавали възхвала, нито земята е имала мир. Мирът обаче се пожелава само за ония хора, които имат добра воля: Мирът Христов не се дава даром, а по заслуги“ (Св. Амвросий Медиолански, Рождество Христово. - В: Духовна култура, кн. 12, 1974, с. 1).

3. Богочовекът Иисус Христос и Неговата тайна на боговъплъщението могат да бъдат във възможната за човешкия разум степен освидетелствани най-вече в светлината на посланията на св. ап. Павел.

Трябва да се има предвид, че това е бившият Савел, който задълбочено усвоил в пълнота съвременната му равинска мъдрост (Деян. 22:3) и бил „голям ревнител за отеческите предания“ (Гал. 1:14). След чудото на път за Дамаск (Деян. 9) той се превръща в ревностен благовестник между езичниците (Гал. 1:16) и харизматичен свидетел (по откровение свише) на богочовешката личност на Иисуса Христа и на Неговото божествено учение. Той стои извън евангелската и апостолската традиция - това става ясно от неговата изповед: „Павел апостол, призван не от човеци, нито чрез човек, а чрез Иисуса Христа и Бога Отца, Който Го възкреси от мъртвите... Известявам ви, братя, че Евангелието, което аз благовестих, не е човешко“ (Гал. 1:1, 11). Възкръсналият Христос е запълнил цялото съзнание на св. ап. Павел до фактическо игнориране на образа на Иисуса Галилеянина. Ето защо от богословска гледна точка неговото

свидетелство относно произхода по плът на Исуса Христа е от основно значение. А в Павловото благовестие е ясно подчертано: 1. Исус Христос по плът е бил един от израилтяните („на които принадлежи осиновяване и слава, завети и законоположения, богослужение и обещания; техни са и отците, от тях е и Христос по плът, Който е над всички Бог, благословен векови, амин” (Римл. 9:4-5); 2. Той е „роден по плът от Давидовото семе и открил се за Син Божий чрез силата на чудесата, по духа на освещението, чрез възкресението от мъртвите” (Римл. 1:3-4); 3. Съгласно Божието домостроителство („когато се изпълни времето” Единородният Син Божий, „се роди от жена и се подчини на закона, за да изкупи ония, които бяха под закона, та да получим осиновението” (Гал. 4:4-5); 4. Той има няколко братя (1 Кор. 9:5), един от които е Иаков, брат Господен (Гал. 1:19); 5. Общественото служение на Исуса Христа преминало сред сънародниците Му по плът - иудеите (Римл. 15:8).

Исус Христос (Синайски манастир „Св. Екатерина”)

Тайната на боговъплъщението е кратко формулирана и поразително точно изразена в Никео-Цариградския символ на вярата. Член 3 тържествено провъзгласява вероизповедта: „Вярвам и в един Господ Исус Христос, Сина Божий..., Който заради нас, човещите, и заради нашето спасение слезе от небесата и се въплъти от Светия Дух и Дева Мария и стана човек”. Вечният и стоящ над потока на времето Бог влиза в определено време в историята на човечеството именно чрез боговъплъщението. Според св. Кирил Йерусалимски целта на този божествен акт е - Всевишният „да обедини в едно човешкия род” (PG, t. 76, col. 17).

Въплътеното Слово - Богочовекът има две природи.

Той е съвършен Бог, Който има всичко, което има Отец, освен неродеността. Същевременно Той е съвършен човек с разумна душа и тяло, подобен на нас във всичко, освен в греха. Исус Христос като човек превишавал другите човеци със Своето свръхестествено раждане и безгрешността Си, тъй като въплътяването Му е станало чрез Светия Дух и Дева Мария, а Сам е бил свободен както от наследствения прародителски грях, така и от всеки личен грях. Двете природи у Исуса Христа - божествената и човешката, са съединени ипостасно, т. е. в ипостаста или в Лицето на Бога Слово, „неразделно, неразлъчно, неслитно и неизменно” (вероопределение на IV Вселенски събор). Ще подчертаем също, че Исус Христос е Богочовек, едно божествено Лице в две природи - божествена и човешка, с две воли и две действия. Понеже носител на двете природи е богочовешката Личност на Исуса Христа, можем да наричаме действията Му богочовешки. „Не (само) по човешки Той вършеше човешките дела - защото не беше само човек, но и Бог. Нито (само) по божествен начин извършваше божествените неща - защото беше не само Бог, но и човек” (Св. Йоан Дамаскин, PG, t. 94, col. 1060). По този начин чрез „взаимопроникването” и „взаимното обитаване” на двете природи се запазва както двойствеността на природите, волите и действията, така и единството на богочовешката Личност на въплътеното Слово. Според учението на св. Православна църква у Богочовека божествената и човешката природа са съединени ипостасно, т. е. в ипостаста (личността) на Бог Слово. Като се въплъти, Той прие не въобще човешка природа, но природа лична и несъществуваща преди, „сама по себе си не съществувала и не имала индивидуалност по-рано...; Самото Слово Божие е станало ипостас на плътта” (Св. Йоан Дамаскин, PG, t. 94, col. 1024, 985). Следователно Господ е приел не човешка личност, а човешка природа и то човешката природа в цялата ѝ пълнота. Приетата лична човешка природа е била истинска и съвършена - „от

разумна душа и тяло” (според халкидонското определение на IV Вселенски събор). Тя не е съществувала по-рано сама по себе си в личност извън единната Личност на Исуса Христа, нито е създадена предварително, но е започнала да съществува от мига на божественото въплъщение „от Духа Светаго и Дева Мария” в единството на Лицето (или ипостаста) на Бог Слово. Затова Исус Христос е една Личност „в две природи”, божествена и човешка, а не „от две природи”. Четвъртият вселенски събор ни е завещал „да изповядваме единия и същ Христос, Син, Господ, Единороден, в две природи неслитно, неизменно, неразделно и неразлъчно познаваем, като със съединението съвсем не се премахва разликата между природите, а по-скоро се запазва свойството на всяка една от природите и се свързва в едно Лице и една ипостас”. При това, ипостасното съединение в Христа на двете природи, което се извършило в момента на зачатията неслитно и неразлъчно, остава винаги неразлъчно и неразрушимо векови, като човешката природа остава „неразлъчно” съединена с божествената природа векови. Затова Богочовекът „Исус Христос е същият вчера, и днес, и во веки” (Евр. 13:8).

Боговъплъщението се характеризира не само с двете природи в Исуса Христа - божествена и човешка, но и с две естествени самовластни воли у Богочовека - божествена и човешка, и с две естествени действия - божествено и човешко, както и с мъдрост и знание - божествено и човешко. Двете воли не са противоположни и противопоставящи се или противодействащи си, но съгласно желаещи едно и също - всяка по свой начин. При това слабата човешка воля следва и се подчинява свободно на всесилната божествена воля, тъй че двете воли и действия у Богочовека са действали „обединено” и „допринасяли съответно за спасението на човешкия род” (из вероопределението на VI Вселенски събор).

Единородният Син Божий прие човешка плът, за да положи началото на изкуплението, което е осъществено по-нататък чрез Кръстните страдания, смъртта и Възкресението на Богочовека. Боговъплъщението е начален момент на изкуплението от първия (първородния) Адамов грях с цел - човечеството да се върне към живот - живот в Христа и с Христа, Който е истинен живот съгласно Неговите слова: „Аз съм пътят и истината и животът” (Йоан. 14:16). В боговъплъщението тайната на Бога и тайната на човека се съчетаха и така образуваха най-дълбока непостижима тайна на земята и на небето - тайната на Богочовешката Личност: „Велика е тайната на благочестието: Бог се яви в плът” (1 Тим. 3:16); „Словото стана плът” (Йоан. 1:14).

Следва да бъде още изтъкнато, че като съпричастник на човешката природа Въплътеният Син Божий стана посредник между нас и Бога - вечен ходатай за човешкия род пред Божиата правда. Това е богоозарено изразено от св. апостол Павел: „(Христос) не от Ангели приема естество, а от потомството Авраамово приема; затова дължен бе да прилича по всичко на братята, та да бъде милостив и верен първосвещеник във всичко, що се отнася до Бога, за очистване греховете на народа. Защото в това, що Сам претърпя, като биде изкушен, може и на изкушаваните да помогне”. (Евр. 2:16-18). За да се възстанови в първоначалната си чистота човешката природа, разстроена при грехопадението в Едемската градина (Бит. 3), Бог - Слово прие пълна човешка плът. По този начин, според св. Григорий Богослов, възприетото от Сина Божий човешко естество е било излекувано (Epistola 101).

4. В рождественските богослужебни песнопения и канони св. Православна църква разкрива с неподражаема дълбочина и словесно изящество догмата за боговъплъщението, историята и сотириологическото (спасителното-бел. гл. ред.) значение на Рождество Христово. Тази богослужебна химнология е плод на вдъхновеното поетично дарование на знаменитите песнописци на Църквата - светите Константинополски архиепископи Григорий Богослов, Анатолий и Герман, както и на св. Андрей Критски, преп. Йоан Дамаскин, св. Козма Маюмски, инокиня Касия и др. (ср. Епископ Вениамин, Чтения по литургическому богословию, Брюссел, 1977, с. 27, сл., 184, сл.):

Тропар: „Рождество Твое Христе Божие нашъ, возсия мирови светъ разума: въ немъ бо звезамъ служащии, звездою оучахуся, Тебе кланялися солнцу правды, и Тебе ведети съ высоты Востока: Господи слава Тебе”.

Кондак: „Дева днесъ Пресущественнаго раждаетъ, и земля вертепъ Неприступному приноситъ. Ангели съ пастырскими славословятъ, волсви же со звездою путешествуютъ: насъ бо ради родися, Отроча младо, превечный Богъ”. (Девицата днес ражда Свръхестественна, и земята принася на Неприступния пещера; ангелите с пастирите славословят а мъдреците със звездата пътуват, защото заради нас се роди Младенец - Предвечният Бог).

Икос: „Едемъ Витлеемъ отверзе, приидите видимъ, нишу въ тайне обретохомъ: приидите, приемемъ суцая райская вънтръ вертепа. Тамо явися корень ненапоенъ, прозябая отпущение: тамо обретесе кладязъ неископанъ, изъ негоже

Давидъ пити древле възбодася. Тамо Дева родиши Младенца, жажду оустави абие Адамову и Давидову. Сего ради къ мену идемъ, где родися Отроча младо, превечный Богъ”. (Витлеем отвори Едемския рай. Дойдете да видим - намерихме на тайно пазената храна. Дойдете да приемем вътре в пещерата райски неща. Там може да се види неовлажен корен, от който произраства опрощението. Там се намери неизкопан кладенец, от който някога Давид желяел да пие. Там родилата Младенеца Девица утоли веднага жаждата на Адам и Давид. И тъй да отидем там, където се роди Младенецът - Предвечният Бог).

През старозаветната епоха богоозареният Соломон възкликва молитвено в едно от премъдростните си писания:

(„Господи, Ти си наредил всичко с мяра, брой и тегло” (Прем. Сол. 11:21). Определеното в историческия живот на подзаконното човечество време за духовна подготовка приключило с идването на обещания Месия, Единородния Син Божий. Любимият Христов ученик св. апостол Йоан Богослов свидетелства: „И Слово то стана плът, и живя между нас, пълно с благодат и истина; и ние видяхме славата Му, слава като на Единороден от Отца” (Йоан. 1:14). В тази връзка св. Йоан Златоуст размишлява и наставлява: „Това, за което в древност патриарсите са скърбели, пророците са предсказвали и праведниците са жадували да видят (Мат. 13:17), то се сбъдна и днес получи завършек. И Бог „се яви на земята” в плът „и живя между хората” (Вар. 3:88). И така, възлюбени, нека се радваме и се веселим!” (Св. Йоан Златоуст, Беседа за Рождество Христово. - В: Духовна култура, кн. 12, 1982, с. 1).

Общочерковната радост сред празнуващите великия празник Рождество Христово извира от величието на Божията любов и на Христовото низхождение към човешкия род, засвидетелствани чрез Боговъплъщението. Духовното ни ликуване се основава тъй също и на произтичащото от тук богосиновство на повярвалите в Христа люде, които не са „вече чужди и пришълци, а съграждани на светиите и свои на Бога” (Еф. 2:19). „Защото Христос е нашият мир, Който направи от двата народа един и разруши преградата, що беше посред като с плътта Си унищожи враждата, а с учението - закона на заповедите, за да създаде в Себе Си от двата народа един нов човек, въдворявайки мир” (Еф. 2:14-15).

Проф. д-р Славчо Вълчанов

Източници: сп. „Духовна култура”, 1990 / бр.12 и www.bg-patriarshia.bg

ЕВАНГЕЛСКАТА ХРОНОЛОГИЯ НА РОЖДЕСТВЕНСКИТЕ СЪБИТИЯ

живота” (Йоан 6:48)!

~ Рождество Христово в пещерата край Витлеем (25 декември) – поради множеството хора, дошли във Витлеем за преброяването, в града вече нямало свободни места за пренощуване. Св. Богородица ражда своя Божествен Син в пещера и го полага в ясли. Там първи Му се покланят обикновените пастири и животните, които са удостоени с явяването на ангели, пеещи дивни небесни химни в чест на Родилия се - Спасителя на цялата вселена. „Днес ви се роди в града Давидов Спасител, Който е Христос Господ” (Лука 2:11).

~ Обрезание Господне (1 януари) – еврейската традиция изисквала новородените деца от мъжки пол да бъдат обрязвани на 8-мия ден от раждането, когато официално им се давало и личното име. **Иисус** означава **Спасител**.

~ Сретение Господне (2 февруари) – еврейският религиозен закон изисквал новородените момченца да бъдат представени в Йерусалимския храм на 40-тия ден от раждането им, т.е. да бъдат

~ Пресвета Богородица с Богомладенеца в утробата си и с прав. Йосиф пътуват от Назарет към Витлеем за преброяването – според принадлежността към рода си, като родственици на св. пророк и цар Давид, който се родил и живял 10 века по-рано също във Витлеем. Те трябвало да се запишат именно там, според изискванията на императорския указ. „Витлеем” пророчески означава „дом на хляба” – Христос Господ, Който казва: „Аз съм хлябът на

посветени на Бога. Затова и прав. Йосиф и Пресвета Богородица на 40-тия ден от Рождество Христово завели Богомладенеца от Витлеем в Йерусалим. След като представили Иисус, те се завърнали във Витлеем, където пребивавали вече в къща, защото междуременно се били освободили места за нощуване.

~ Поклонение на тримата мъдреци – тримата халдейски / вавилонски мъдреци, след като на Рождество Христово видели необичайно небесно явление и тръгнали към Св. Земи, следвайки ярката и необичайна звезда, дълго пътували, докато стигнат до Витлеем. Те не са се поклонили на Богомладенеца Христос точно на 25 декември, а много дни след това. На православните икони тримата мъдреци често се изобразяват в поклон пред Иисус Христос заедно с пастирите, но всъщност това не е исторично, а символично изображение на Рождественските събития. То онагледява всеобщността на поклонението пред Спасителя. Пред Него благоговейт животните, скромните пастири, царствените мъдреци, праведният Йосиф, небесните ангели и Пречистата Дева Мария – цялото Божие творение отдава хваление и благодарност на Божовечека. Защото в Него Бог се помири с прегрешилото човечество и го изведе към вечното спасение. „Който е в Христа, той е нова твар” (2 Кор. 5:17).

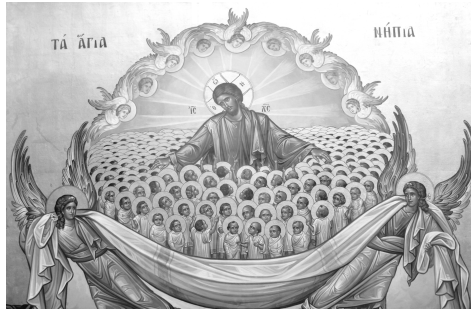
~ Бягството в Египет – тираничният и властолюбив юдейски цар Ирод Велики бил заръчал на тримата влъхви да му известят

Избяването на Витлеемските младенци и бягството в Египет. Манастир при полето на пастирите край Витлеем (Сн.: Д. Панайотова)

като намерят родилия се Цар – Христос. Властникът планирал да Го убие, за да запази трона си. Но мъдреците, както и св. Йосиф Обручник, имали видение, в което им било заповядано да напуснат пределите на Йерусалим и Витлеем. Прав. Йосиф взима св. Богородица с Богомладенеца и бягат в Египет.

~ Избиването на Витлеемските младенци – междуременно Ирод разбира, че тримата мъдрци са напуснали страната по друг път и затова нарежда да бъдат избити всички момченца от 2-годишна възраст надолу, за да се подсигури, че в пределите на Витлеем мечът е

Иисус Христос с малките Витлеемски мъченици в слава.
Храм „Рождество Христово“ - Витлеем
(Сн.: Д. Панайотова)

покосил и неговия „конкурент“. Ала Ирод не е знаел, че Христовото „царство не е от този свят“ (Йоан 18:36), а е царство нетленно, всеблажено, вечно и непобедимо.

~ Смъртта на Ирод Велики - в Египет св. Йосиф, Божията майка и Иисус Христос дочакват смъртта на жестокия Ирод.

~ Завръщането на Богомладенеца в Назарет – те отново се завръщат в родната страна и се упътват към своя дом в Назарет, където малкият Иисус „преуспяваше в мъдрост и възраст и в любов пред Бога и хората“ (Лука 2:32).

КАК НЯКОИ СЕКТИ ОПИСВАТ РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО

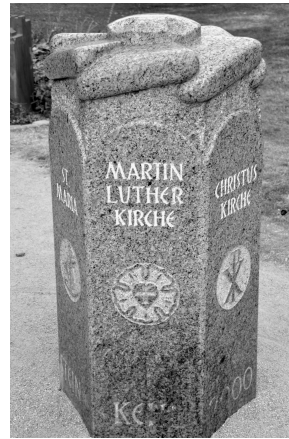

Изложба на открито „Библейска градина“ в гр. Кел, Германия. Скулптура „Рождество Христово“ (Сн.: Д. Панайотова)

Църква е „една, свята, съборна и апостолска“ (православен Символ на вярата, чл. 9).

Тези протестантски общности са спомогнали за изработва-

Това е проект на протестантски общности и др., в който липсват Господ Иисус Христос и Божията майка. Стилизираното изображение на празната ясла силно контрастира на Витлеемската звезда. В протестантското изображение липсва Този, заради Когото звездата изгря. Подобни изображения са възможни сред общности, които се считат за християнски, но не почитат Свещеното Предание на Православната църква и така са загубили пълнотата на вярата и дълбокото богословие на православната икона. На шестоъгълния обелиск са изписани имена като „Църква Мартин Лутер“, „Църква на Христос“, „Св. Мария“ и др. Това са имена на независими една от друга псевдоцъркви, защото истинската

която е записала Новия Завет, е Православната църква, а не Ватикана (отделила се от Православието през 11 в.), нито родоначалникът на протестантизма Мартин Лутер (16 в.). Да даде Бог протестантите, които толкова почитат Библията, да се осъзнаят, покаят и завърнат в Православната църква, която им е дала Библията, а наред с нея им дава и съкровищницата на цялото Свещено Предание.

нето и експонирането на постоянната изложба в парка на гр. Кел (до брега на р. Рейн, точно срещу Стразбург). Те абсолютизират Свещеното Писание и отричат православното Свещено Предание – в това число и иконите, защото не разбират, че освен Свещ. Писание като записана част от Свещ. Предание, в последното има и още много богооткровени истини, съхранявани в други форми – богослужението, химнографията, иконографията, архитектурата, примера на светиите, светоотеческото творчество... Протестантите забравят, че Църквата,

ПРАВОСЛАВНА ПОЕЗИЯ

Архим. Серафим /Алексиев/
ИИСУСЕ, ПАК ЕЛА И СЕ РОДИ

**Иисусе, пак ела и се роди
на жадните за правда във сърцата!
Светът да види, че в безброй гърди
към Теб все още има обич свята.**

**О, как жадуваме да Ти дадем
във Твоята бедност тъгълче уютно,
да стане всеки наш дом Витлеем
за Теб и Твоята Майка безприютна!**

**Тя бедна е и няма със какво
в таз мразовита нощ да Те повие.
Ала в деня на Твоято Рождество
горим от жар да ѝ помогнем ние!**

**От нежни чувства ще Ти изтъчем
завивки чисти, пелени, повои!
От обич люлчица ще Ти сплетем!
Сърцата ни ще станат ясли Твои!**

**Със вяра ще Те крием, - да не би
на Ирод мечът зъл да те издебне!
Не ще заспим в свещените борби,
кога бдят толкова очи враждебни!**

**Ела, ела под нашия покров!
Жадуваме от Теб да сме озряни!
Расти, расти под нашата любов,
за да расте чрез Тебе любовта ни!**

**Любов към всички страдащи души.
Любов към мъничките Твои братя,
чиито сълзи Твоята вест суши
и сочи пътя чист към небесата!**

~~~~~
Неизвестен автор
РОДИ СЕ БОГ

**Роди се Бог! Славете Го!
Христос е тук! Срещнете Го!
Сторете му в душите място!
Сърцата превърнете в ясли!**

**И направете Му поклон —
да влезе Той във всеки дом,
та дето мракт е витаел,
звездата Му да засияе!**

ПРАВОСЛАВЕН КАТЕХИЗИС

ГЛАСЪТ НА ОТЦИТЕ НА ЦЪРКВАТА

ЗА РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО

Св. Атанасий Велики (296 - 373): Йосиф е трябвало да послужи на тайнството, за да се слави Девата, като че имаща мъж, и за да остане скрита за дявола самата истина за нещата, тъй че той да не знае това, което има да стане, по какъв начин Бог ще благоволи да пребивава с хората. (Из: Слово на Рождество Христово)

Св. Василий Велики (330 - 379): Ангелът нарекъл Мария и Дева, и сгодена за мъж, та така и девството да почете, и брака да не укори. Девството било избрано като необходимо за светото Рождение, а годежът, който е начало на брака, бил извършен по закона за това, за да не помисли някой, че раждането е произлязло от беззаконие, а също и за това, Йосиф да стане всякогашен свидетел на Мариината чистота, за да не бъде подлагана тя на упреци, че уж е осквернила девството си. Тя си имала (в лицето на Йосиф) годеник, който бил свидетел и пазител на живота й". (Из: Слово на Рождество Христово).

Св. Игнатий Богоносец (ок. 50 - ок. 107): И остана скрито от княза на този век девството на Мария и детеродството й, както и смъртта на Господ: три тайни достойни за огласяване, които бяха извършени в Божие мълчание. Прочее как [Той] се откри на вековете? Звезда в небето засвети над всичките звезди и светлината й беше неизречима, и новостта й предизвика угощение, а останалите звезди заедно със слънцето и луната станаха хор за тази звезда, а само тя разхвърляше светлината си навсякъде. И смущение имаше: откъде това ново явление, неподобно на тези [звезди]. От него се развали всяка магия и всяка окова на злото изчезна; незнанието бе отстранено, древното царство се разруши, тъй като Бог по човешки се яви за обнова на вечния живот. И

това, което беше подготвено от Бога, получи начало. Оттам всичко се разтресе, защото се подготвяше разрушаването на смъртта.

Св. Григорий Богослов (326 - 390): Това, което се съединява с Бога, то се и спасява.

Св. Йоан Златоуст (347 - 407): Както Адам без жена е произвел жената, така и тук Девата без мъж родила Мъжа, връщайки чрез това дълга на мъжете за Ева. Адам останал цял след вземането на ребро от тялото му, и Девата пребивавала непокътната след раждането на Младенеца". (Из: Слово на Рождество Христово)

Св. Григорий Палама (1296 - 1359): И тъй, Син Божии стана човек, за да ни покаже на каква висота ни възнеся. За да познаем любовта Божия; за да ни посочи, че Бог е създал нашето естество добро; за да стане Началник на новия живот; да потвърди възкресението и да прекрати безнадеждността. За да направи човеците синове Божии и участници в божественото безсмъртие, като Самият Той стана Син Човечески. За да узнаем, че човешката природа, за разлика от всички твари, е сътворена по образ Божии и е толкова сродна с Него, че може да образува в Господа Иисуса Христа една ипостас.

Св. Ефрем Сириец (ок. 306 - 373): Възсия денят на милостта, нека никой да не преследва своя ближен за нанесената му обида; настана денят на радостта, да не причиняваме никому скръб и печал; в този ясен и безоблачен ден да обуздаем гнева, който нарушава мира и спокойствието; в този ден Бог снизхожда към грешния човек, нека праведният да не презира съгрешили; в този ден Богатият заради нас обедня, нека богатите разделят своята трапеза с бедните!

ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО!

ХРАМ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

1202 София, ул. „Г. Вашингтон“ 47

Тел. 02 /983 14 85

Официален уебсайт: www.symvol.org

Храмово духовенство:

Негово Високоблагочестие ставрофорен иконом Александър В. Георгиев –
предстоятел на храма и председател на църковното настоятелство

Негово Благоговейство свещ. Методий Корчев

ДАРЕНИЯ

за храм „Св. св. Кирил и Методий“

Банкова сметка:

IBAN BG07UNCR 70001520521504

За храм „Св. св. Кирил и Методий“ настоящия брой на бюлетина „Символ на вярата“ подготвиха:
Д-р Десислава Панайотова – директор на ЦРИК „Св. св. Кирил и Методий“, автор на статиите
на стр. 6 и 7. Гл. редактор на „Символ на вярата“.

Красимир Георгиев – предпечатна подготовка, Издателски център „Св. св. Кирил и Методий“.